

Esther Vilar

Beschrijving

Ergens op het internet las ik een interessante quote van de schrijfster Esther Vilar, die mij triggerde om wat meer over haar en haar werk te weten te komen. Die quote was: *“Een man is een mens die werkt, terwijl een vrouw ervoor kiest om een man voor haar en haar kinderen te laten zorgen in ruil voor zorgvuldig uitgedeelde lof en seks.”*

De quote begeleidde haar werk *“De gedresseerde man”* (vertaald uit het Duitse origineel van 1977).

De gedresseerde man

Deze klassieke polemiek van Esther Vilar over de relatie tussen de seksen veroorzaakte bij de eerste publicatie een sensatie. In haar inleiding op de herziene editie in 1998 stelt Vilar dat er heel weinig is veranderd.

Esther Vilar (1935-)

Vilar's opmerkelijke, tot nadenken stemmende en vaak erg grappige kijk op de strijd tussen de seksen heeft haar ernstige kritiek en zelfs doodsb bedreigingen opgeleverd. Maar Vilar's bedoeling is niet vrouwonvriendelijk: zij beweert dat er alleen hoop op verandering kan zijn als vrouwen en mannen eerlijk naar hun plaats in de samenleving kijken.

Introductie van de auteur op haar werk in 1998

“Ruim vijftientig jaar zijn verstreken sinds de publicatie van mijn boek *The Manipulated Man* een pamflet geschreven in grote woede tegen het wereldwijde monopolie op de mening van de vrouwen-beweging. De vastberadenheid waarmee die vrouwen ons afschilderden als slachtoffers van mannen leek niet alleen vernederend maar ook onrealistisch. Als iemand het lot van onze sekse zou willen veranderen een wens die ik toen had, net als vandaag de dag dan moet iemand proberen dat met meer eerlijkheid te doen. En eventueel ook met een beetje humor. Ik wil graag van de gelegenheid gebruik maken, die de heruitgave van mijn boek biedt, om twee vragen te beantwoorden die mij in deze context keer op keer worden gesteld.

Eerste vraag

Mensen vragen mij vaak of ik dit boek opnieuw zou schrijven. Welnu, ik vind het juist en gepast dat ik dat heb gedaan. Maar vanuit het perspectief van nu kan mijn moed in die tijd alleen maar toegeschreven worden aan een gebrek aan verbeeldingskracht. Ondanks alles wat ik schreef, kon ik me niet echt voorstellen met welke macht ik te maken kreeg. Het leek erop dat je vrouwen alleen in stilte mag bekritisieren vooral als vrouw en alleen overeenstemming achter gesloten deuren kunt verwachten.

Omdat wij vrouwen, dankzij ons relatief stressvrije leven, een hogere levensverwachting hebben dan mannen en bijgevolg de meerderheid van de kiezers in de westerse industrielanden vormen, zou geen enkele politicus het zich kunnen veroorloven ons te beledigen. En de media zijn ook niet geïnteresseerd in het bespreken van de betrokken kwesties. Hun producten worden gefinancierd door reclame voor consumptiegoederen, en als wij vrouwen besluiten een bepaalde krant of tijdschrift niet meer te lezen omdat het redactionele beleid ons niet bevalt, dan verdwijnen ook de op ons gerichte advertenties.

Het is immers algemeen bekend dat vrouwen de meerderheid van de aankoopbeslissingen nemen. Ik had echter ook de angst van mannen om hun positie te heroverwegen onderschat. Maar hoe meer soevereiniteit ze verliezen in hun professionele leven – hoe automatischer hun werk, hoe meer gecontroleerd door computers ze worden, hoe meer de toenemende werkloosheid hen dwingt tot onderdanig gedrag jegens klanten en superieuren – hoe meer ze bang moeten zijn van een erkenning van hun hachelijke situatie. En des te essentiëler wordt het om hun illusie in stand te houden dat niet zij de slaven zijn, maar degenen namens wie zij zichzelf aan een dergelijk bestaan onderwerpen.

Hoe absurd het ook mag klinken, de mannen van vandaag hebben het feminisme veel meer nodig dan hun vrouwen. Feministen zijn de laatsten die mannen nog steeds omschrijven zoals ze zichzelf graag zien: als egocentrisch, door macht geobsedeerd, meedogenloos en zonder remmingen als het gaat om het bevredigen van hun instincten. Daarom bevinden de meest agressieve *Women's Libbers* zich in de vreemde situatie dat ze meer moeten doen om de status quo te handhaven dan wie dan ook. Zonder arrogante beschuldigingen zou de machoman niet meer bestaan, behalve misschien in films. Als de pers de mannen niet als roofzuchtige wolven zou stileren, zouden de eigenlijke offerlammeren van deze –mannenmaatschappij–, de mannen zelf, niet langer zo gehoorzaam naar de fabrieken stromen.

Ik had me dus niet breed genoeg voorgesteld in welk isolement ik terecht zou komen na het schrijven van dit boek. Ik had ook niet voorzien welke gevolgen dit zou hebben voor het latere schrijven en zelfs voor mijn privéleven; de gewelddadige bedreigingen zijn tot op heden niet opgehouden. Een vrouw die de aartsvijand verdedigde – die het huiselijk leven niet gelijkstelde met eenzame opsluiting en die het gezelschap van jonge kinderen omschreef als een plezier en niet als een last – moest noodzakelijkerwijs een –vrouwenhater– worden, zelfs een –reactionair– en –fascistisch– in de ogen van het publiek.

Had *Karl Marx* niet voor eens en voor altijd vastgesteld dat wij, de vrouwen, in een industriële samenleving het meest onderdrukt worden? Het spreekt vanzelf, nietwaar, dat iemand die niet wilde deelnemen aan de heiligverklaring van haar eigen geslacht, ook tegen gelijke lonen en gelijke kansen is? Met andere woorden: als ik toen had geweten wat ik nu weet, had ik dit boek waarschijnlijk niet geschreven. En dat is precies de reden waarom ik zo blij ben dat ik het heb geschreven. Ik wil graag van deze gelegenheid gebruik maken om het handjevol mensen te bedanken die voor mij en mijn werk zijn opgekomen. Meestal waren het vrouwen.

Tweede vraag

De tweede vraag die mij vaak wordt gesteld, gaat over de actualiteit van de meningen die ik toen heb geuit. In hoeverre is, wat ik ruim vijftientig jaar geleden beschreef, nog steeds relevant voor de –

nieuwe vrouw en de *nieuwe man*?

Hier is een lijst met kwesties waarvan ik in het originele boek herkende dat ze de belangrijkste nadelen van mannen zijn vergeleken met vrouwen.

1. Mannen zijn dienstplichtig; vrouwen niet.
2. Mannen worden gestuurd om in oorlogen te vechten; vrouwen niet.
3. Mannen gaan later met pensioen dan vrouwen (ook al zouden zij vanwege hun lagere levensverwachting het recht moeten hebben om eerder met pensioen te gaan).
4. Mannen hebben vrijwel geen invloed op hun voortplanting (voor mannen bestaat er geen pil of abortus – ze kunnen alleen de kinderen krijgen die vrouwen willen dat ze krijgen).
5. Mannen ondersteunen vrouwen; vrouwen ondersteunen mannen nooit, of slechts tijdelijk.
6. Mannen werken hun hele leven; vrouwen werken slechts tijdelijk of helemaal niet.
7. Hoewel mannen hun hele leven werken en vrouwen slechts tijdelijk of helemaal niet werken, zijn mannen gemiddeld armer dan vrouwen.
8. Mannen – *lenen* – alleen hun kinderen; de vrouw kan ze houden (aangezien mannen hun hele leven werken en vrouwen niet, worden mannen automatisch beroofd van hun kinderen in geval van scheiding – met de redenering dat ze moeten werken).

Zoals je kunt zien is de vrouwelijke machtspositie alleen maar geconsolideerd. Tegenwoordig staat een carrière in het leger in veel landen ook open voor vrouwen, maar zonder dienstplicht voor iedereen. Velen hebben voor zichzelf het recht verworven om hun werk evenveel jaren uit te oefenen als hun mannelijke collega's, maar de pensioenleeftijd werd niet voor ons allemaal verhoogd. En net als voorheen komt het niet bij de kansarmen op om tegen deze groteske gang van zaken te strijden. Alleen wat het zesde punt betreft, is er sprake van een significante verandering. In de meer gemakkelijke sectoren van het werk zijn er steeds meer vrouwen die graag en gewillig werken en toch hun baan behouden, ondanks dat ze de kinderen krijgen die ze toch graag willen. Maar slechts een paar van deze vrouwen zouden bereid zijn een leven van comfort te bieden, niet alleen aan hun kinderen maar ook aan de vaders van de kinderen, ondersteund door hun vaak aanzienlijke salarissen; en nog minder zouden bereid zijn om, in het geval van een scheiding, hun huis en nageslacht op te geven en de volgende bewonderaar te ondersteunen met wat er nog over is van haar inkomen.

Ook zouden mannen het niet leuk vinden: emancipatie is misschien prima, maar *onderhouden* worden door een vrouw is nog steeds niet acceptabel – het huishouden en het opvoeden van kinderen is een *echte* man niet waardig. Helaas is de manipulatie van mannen door vrouwen vandaag de dag in Groot-Brittannië net zo actueel als toen, maar dat geldt ook voor de maatregelen die gebruikt kunnen worden om er een einde aan te maken – in het voordeel van beide geslachten.

Maar inmiddels zijn er al enkele feministen die het ook over mannen als mensen hebben, dus de voortzetting van deze discussie hoeft misschien niet zo luid te worden gevoerd.

Esther Vilar, augustus 1998

ESTHER VILAR

DE GEDRESSEERDE MAN

Niet de man regeert de vrouw maar de vrouw regeert de man

Korte biografie

Esther Vilar, geboren Esther Margareta Katzen, (Buenos Aires, 16 september 1935) is een Duits-Argentijnse schrijfster. Haar joodse ouders waren geëmigreerd uit Duitsland. Voordat zij ging schrijven volgde zij opleidingen in geneeskunde en sociologie. Ze is vooral bekend van haar boek *De gedresseerde man* en de verschillende opvolgers daarvan, die betogen dat, in tegenstelling tot de opvatting van het feminisme, vrouwen in de geïndustrialiseerde culturen niet onderdrukt worden, maar volgens een vast systeem mannen manipuleren. Haar hoofdwerk werd in tientallen talen vertaald.

Haar standpunten riepen de nodige discussie op. Zo ging ze in 1975 publiekelijk in debat met *Alice Schwarzer* die haar, behalve voor seksist, uitmaakte voor fascist waarbij ze haar werk vergeleek met een anti-semitisch tijdschrift.

Datum aangemaakt

2024/04/29

default watermark